

خلاصه اجرایی

در سال ۱۳۹۵ هجری، قبل از برگزاری کنفرانس بروکسل پیرامون افغانستان، رئیس جمهوری اسلامی افغانستان به تمام وزارتخانه های عایداتی افغانستان هدایت سپرد تا جهت تأمین شفافیت در اجراءات و فعالیت ها، و از همه مهمتر غرض افزایش سطح جمع آوری عواید، پلان های مشخص مبارزه علیه فساد اداری شان را تهیه و تدوین نمایند. وزارت ترانسپورت یکی از پنج وزارتخانه عایداتی می باشد که این پلان را تهیه نموده است.

کمیته نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری (MEC) پلان های مبارزه علیه فساد اداری تمام وزارتخانه ها را مرور و بررسی می نماید، و بدین وسیله بررسی نظارت از چگونگی پیشرفت پلان مبارزه علیه فساد اداری وزارت ترانسپورت را به نشر می سپارد.

پلان ایکه به کمیته نظارت و ارزیابی مبارزه علیه فساد اداری ارایه گردید متشکل از ۲۵ اقدام پیرامون ۳ ساحت داری اولویت، می باشد. غرض ارزیابی پلان مبارزه علیه فساد اداری و چگونگی پیشرفت های آن، کمیته نظارت و ارزیابی ۱۸ مصاحبه و بحث گروهی با مواردی از تحلیل و ارزیابی اسناد مرتبط، انجام داده است.

یافته های عمومی

وزارت ترانسپورت در امر مبارزه علیه فساد اداری پیشرفت قابل ملاحظه نموده است. فساد اداری حکم فرما بوده و وضعیت بهبود نمی یابد.

پلان مبارزه علیه فساد اداری این وزارت از جدیت لازم برخوردار نبوده و عناصر پلان متذکره فعالانه تعقیب و پیگیری نگردیده است. از اینرو به یک پلان جدید و قوی نیاز است.

با وجود یافته های منفی، کمیته نظارت و ارزیابی در جریان تهیه این بررسی شاهد همکاری خوب از سوی کارمندان وزارت ترانسپورت بوده است. اکثر اشخاص خوشبین به بهبود در اجراءات وزارت ترانسپورت بودند.

رهبری جدید وزارت ترانسپورت وعده سپرده است که امر مبارزه علیه فساد اداری را در صدر اولویت های کاری خود قرار داده و پلان مبارزه علیه فساد اداری را به طور کامل تطبیق و اجرا می نماید.

یافته های مشخص

یافته های مشخص کمیته نظارت و ارزیابی پیرامون تطبیق پلان مبارزه علیه فساد اداری وزارت ترانسپورت قرار ذیل اند:

1. به یک پلان جدید مبارزه با فساد اداری نیاز است

معلوم می شود که پلان فعلی به نفع کمیته مستقل نظارت و ارزیابی تهیه گردیده است و داری اجزای جزی می باشد.

2. ساده سازی اجراءات و استفاده از سیستم های مبتنی بر تکنوژی

یک منبع بزرگ عایداتی وزارت ترانسپورت "وسایط ترانسپورتهی" در بنادر زمینی است. حق العبور وسایط باربری بر اساس وزن بار آنها محاسبه می گردد.¹ مشکل در اینجاست که روند جمع آوری پولی که از سوی کارمندان وزارت ترانسپورت از رانندگان از بابت انتقال اموال شان از یک محل به محل دیگر دریافت می گردد، شفاف نیست. مامورین وزارت ترانسپورت تعارفه ها را جعل میکنند و مقدار پول غیر واقعی و کاهش یافته را درج و ثبت کتاب راجستر (لاگ بوک) می نمایند.² این کتاب یک سند خیلی ضعیف بوده و تقریباً برای فساد اداری طرح گردیده است. از اینرو، تمام روند جمع آوری عواید در بنادر آسیب پذیر و معروض به فساد اداری می باشد.

3. ظرفیت سازی منابع بشری

در این وزارت مدیریت اندک منابع بشری وجود دارد.

4. تأمین شافیت در امر تطبیق قراردادها

در این عرصه وزارت ترانسپورت یک مقدار پیشرفت حاصل نموده است. وزارت ترانسپورت تصمیم گرفته است تا قراردادهایی به ارزش بالغ بر ۵۰۰،۰۰۰ افغانی را در دسترس عموم قرار داده و در وب سایت اش منتشر نماید. وزارت متذکره همچنان در پلان مبارزه علیه فساد اداری اش خاطر نشان نموده است که یک مقدار اسناد ملکیت های اجاره شده و گزارشات ربعوارش را جهت دسترسی مردم به معلومات در وب سایت بدست نشر سپرده است.

سفارشات

شماره	سفارشات
۱	پلان جدید مبارزه علیه فساد اداری: وزارت ترانسپورت باید یک پلان جدید و کامل را الی تاریخ ۱۱ جدی سال ۱۳۹۶ تدوین نماید.
۲	وزارت ترانسپورت باید چگونگی پیشرفت تطبیق پلان جدید را هر سه ماه از شروع ماه حوت سال ۱۳۹۶ مورد بررسی قرار داده، نتایج آن را در وب سایت منتشر نماید. برای اعتبار بخشی هر چه بیشتر به این روند، وزارت ترانسپورت میتواند جهت انجام ارزیابی سه ماهه از ریاست تفتیش داخلی خویش کمک بگیرد و یا هم گروهی خارج از وزارت را به انجام این امر توظیف نماید.
۳	وزارت ترانسپورت باید در مورد عوایدی که از بنادر زمینی بدست می آید – در صورتی که فساد اداری موجود نباشد- تحلیلی انجام دهد، و این عاید تخمینی را به عنوان هدفی که از طریق تطبیق سیستم جدید الکترونیکی (e-System) باید بدست بیاید، مورد استفاده قرار دهد.
۴	رهبری جدید وزارت ترانسپورت باید موارد تاخیر و تعلل در روند تطبیق سیستم الکترونیکی را بررسی نماید، پلان اصلاح شده تطبیقی را در هر بندر تهیه و تدوین نماید و پیشرفت های تطبیق پلان را هر سه ماه بدست نشر بسپارد.

¹- مصاحبه با کارمندان وزارت ترانسپورت، ۳۰ حمل سال ۱۳۹۶.

²- مصاحبه با رانندگان وسایط باربری، ۷ می سال ۲۰۱۷.

۵	کیفیت ریاست تفتیش داخلی باید تشخیص گردد و این ریاست باید از پیشرفت پلان مبارزه با فساد اداری نظارت نماید.
۶	. جهت تشخیص راه های تقویت مسلک گرایی، ریاست جدید تفتیش داخلی وزارت ترانسپورت باید با وزارت مالیه هماهنگی داشته باشد.
۷	وزارت ترانسپورت باید اصلاحات را در ریاست منابع بشری وارد سازد، مهارت های همه کارمندان را بازنگری نموده و تشکیل را تنظیم نماید تا افراد اصلاح گرا و صادق را تشویق نماید.
۸	وزارت ترانسپورت باید طرز العمل کتبی جهت دریافت و رسیدگی به شکایات به ویژه شکایات مرتبط به فساد اداری را طرح و تدوین نماید.
۹	وزارت ترانسپورت و کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی باید آپریتر هایی را غرض پاسخگویی به تماس های ۱۳۵، بطور ۲۴ ساعته استخدام نماید.
۱۰	وزارت ترانسپورت دوره های آموزشی را در مورد بکار گیری سیستم الکترونیکی که در بندر زمینی شرق کابل نصب شده است، برای کارمندان مرز های زمینی کابل تسهیل نماید.
۱۱	وزارت ترانسپورت باید برای حاضری روزمره کارمندان از ماشین های تشخیص اثر انگشت و یا کارت های الکترونیکی حاضری استفاده نماید.
۱۲	ریاست منابع بشری وزارت ترانسپورت باید در هماهنگی با کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی و برنامه سی بی آر، استراتیژی اصلاحات برنامه سی بی آر (CBR) را غرض تامین شفافیت در روند استخدام ، تطبیق نماید. ادارات متذکره باید روند استخدام و اشغال بست هایی که از سوی سرپرستان اداره می گردند را تکمیل نماید.
۱۳	ریاست منابع بشری وزارت ترانسپورت باید پلان جامع و منسجم ظرفیت سازی را برای کارمندانش تدوین و تطبیق نماید. این پروسه باید جدا از ارزیابی سالانه عملکرد، که در قانون خدمات ملکی افغانستان شرح گردیده است، صورت گیرد.
۱۴	رهبری وزارت ترانسپورت باید تیم مشخصی را جهت نظارت و ارزیابی دوره بی عملکرد مامورین جمع آوری عواید در بنادر، ایجاد نماید.
۱۵	دفاتر مرکزی وزارت ترانسپورت باید گزارشات ماهوار تمام واحد های جمع آوری عواید ولایتی اش را دریافت و نشر نماید.
۱۶	وزارت ترانسپورت دسترسی به اینترنت را به تمام واحد های ولایتی اش تسهیل نماید.